

BEREDNING AV BUDGETEN 2004 OCH EKONOMIPLANEN 2005–2006

Kyrkostyrelsen har i form av cirkulär nr 20/2002 sänt församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna anvisningar om upprättande av budget samt verksamhets- och ekonomiplan. Eftersom församlingarna som bäst planerar fördelningen av kostnader för budgeten 2004 och detta är en tämligen ny uppgift, är det skäl att läsa hela ovan nämnda anvisning, särskilt punkterna 5.2.4 och 5.3.2. I dessa punkter sägs bl.a. att anslagen och de beräknade inkomsterna i budgeten också innehåller de interna poster som en verksamhetsenhet/ett arbetsområde kan påverka. I den enligt bokföringslagen upprättade resultaträkningen, balansräkningen och finansieringsanalysen skall inga interna poster inkluderas. För övrigt upprättas för resultaträkningsdelen i budgeten två tablåer över budgetutfallet; i den ena ingår de interna posterna och i den andra har de eliminerats.

De slutliga schemana för resultaträkningen, finansieringsanalysen och balansräkningen samt anvisningar för upprättande av dessa anges i cirkulären 20 och 34/2002.

1. Församlingarnas bokslutsuppgifter 2001–2002 i huvuddrag, 1 000 euro:

	2001	2002
- verksamhetsintäkter	105 994	110 766
- verksamhetskostnader	729 557	761 712
- skatteinkomster	781 479	825 974
- årsbidrag	129 070	126 205
- räkenskapsperiodens resultat	90 289	88 471
- investeringar, brutto	113 685	126 007

I de små och medelstora församlingarna förbättrades skatteinkomsterna, årsbidraget och räkenskapsperiodens resultat avsevärt från året innan till följd av de stora skatredovisningarna för de två föregående åren. De största församlingarna, särskilt i huvudstadsregionen, hade mindre skatteinkomster jämfört med året innan. Enskilda undantagsfall finns dock naturligtvis. Den interna finansieringen av investeringar försvagades något, huvudsakligen på grund av att investeringarna var större än året innan. Kassans tillräcklighet per dag har sedan år 1999 bibehållits på så gott som samma nivå: penningmedlen på bokslutsdagen år 2002 skulle ha räckt till att täcka 273 dagars betalningar ur kassan. Finansieringstillgångarna och verksamhetskapitalet per medlem förbättrades jämfört med tidigare år, den relativa skuldsättningsgraden sjönk och församlingarnas soliditet hölls på en god nivå liksom under tidigare år.

2. Uppdatering av prognosen för skatteinkomster jämfört med cirkulär 17/2003

Från början av juni har finansministeriet, Finlands Bank och de ekonomiska forskningsinstituten sänkt sin prognos bl.a. för detta års BNP-tillväxt. Forskarna är mycket osäkra på när ekonomin kommer att börja återhämta sig. Pekka Sauramo, prognoschef på Löntagarnas forskningsinstitut, berättade på Kyrktjänsts temadag för ekonomiförvaltning att indikatorerna för konjunkturutvecklingen håller på att förstärkas något, men att det inte ännu finns några konkreta tecken på en ekonomisk återhämtning (www.labour.fi). Under åren 2004 och 2005 förutspås inflationen ligga på cirka en procent. Arbetslösheten torde öka något från år 2002.

Hela kyrkans skatteinkomster 1.1–31.8.2003 jämfört med motsvarande period i fjol:

- redovisade kyrkoskatter	- 2,4 %
- redovisade samfundsskatter	- 13,5 %
- sammanlagt	- 3,6 %

Tillväxtprognos för hela kyrkans skatteinkomster åren 2003–2005:

	2003	2004	2005
- kyrkoskatter	- 2,6 %	+ 1 %	+3,4 %
- andel av samfundsskatteintäkterna	-18 %	+ 6 %	-1,8 %

Debiteringsredovisningen för år 2003 är enligt prognoserna större än året innan. December 2003 torde inte medföra lika stora restskatteinkomster som församlingarna fick i december 2002. Även om inkomstskatteunderlaget breddas med cirka 3,5–3,8 % under åren 2003–2004, ökar kyrkoskatteinkomsterna *för innevarande år* på grund av de ökade skatteavdragen endast med cirka 1,9 % under åren 2003 och 2004. Eftersom redovisningarna för de två föregående åren minskar drastiskt jämfört med år 2002, förutspås redovisningarna av kyrkoskatt öka med cirka 1 % år 2004. År 2005 beräknas redovisningarna öka med cirka 3,4 %.

Församlingarnas andel av samfundsskatteredovisningarna har varit 1,7 % under åren 2002 och 2003. Från början av år 2004 stiger församlingarnas andel till 1,8 %.

Ovan nämnda procenttal kan inte tillämpas direkt i respektive församlings budgetförslag. Församlingen skall när prognosen för skatteinkomster uppgörs begrunda den egna församlingens skatteunderlag för förvärvsinkomster. Om andelen människor som får arbetslöshetsersättning och andra sociala förmåner eller som får sin inkomst från jord- och skogsbruk i församlingen överstiger genomsnittet, är skatteinkomstökningen mindre än vad som angetts ovan. En ökning eller minskning i församlingens medlemsantal återspeglas direkt i skatteinkomsterna. Församlingens egna beslut om höjning eller sänkning av skatteprocenten kan beaktas i skatteinkomstprognosen. Utdelningen av kyrkoskatt kan minska något, eftersom trycket att höja skatteprocenten är stort på den kommunala sidan.

Den som intresserar sig för skatteredovisningarna kan under höstens lopp hålla ett öga på skatteförvaltningens webbsidor. Där finns redan nu en prognos om den slutliga beskattningen för år 2002 (www.vero.fi, Skatteredovisningar/2002 preliminära skatteuppgifter). Vid sammanställandet av skatteprognoser kan församlingarna hitta information bl.a. på adressen www.kommunerna.net, under Kommunförbundets sak-

kunnigtjänster/Kommunalekonomi/Beskattnings/Prognos för kommunernas skatteintäkter.

3. Skyldighet att täcka underskott

I budgeten och i verksamhets- och ekonomiplanen eller i samband med godkännandet av dessa skall man fatta beslut om vilka åtgärder som skall vidtas för att täcka ett underskott från föregående år med beaktande av det uppskattade över- eller underskottet för budgetåret (15 kap. 1 § 3 mom. kyrkoordningen).

Det över-/underskott som föregående års balansräkning uppvisar har bokförts bland passiva under *Överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder* i den ingående balansen för innevarande år. Enligt boksluten för år 2002 uppvisade endast drygt 40 ekonomiska församlingensenheter ett ackumulerat underskott i balansräkningen. I samband med upprättandet av verksamhets- och ekonomiplanen för åren 2004–2006 skall församlingarna ställa en prognos för över-/underskottet för räkenskapsperioden 2003. Eftersom skatteinkomsterna under innevarande år minskar i en stor del av församlingarna samtidigt som den största utgiftsposten, dvs. löneutgifterna, ökar med nästan 4 %, torde många församlingar uppvisa ett ackumulerat underskott för räkenskapsperioden 2003.

Om församlingen uppvisar ett underskott i den ingående balansräkningen för innevarande år eller om det enligt prognosen kommer att uppstå ett större underskott år 2003 än vad överskottet från tidigare räkenskapsperioder kan täcka, ligger det i församlingens intresse att kontrollera att balansräkningens struktur är riktig. Anvisningar om detta finns bl.a. i punkt 2.1.9.2., Åtgärder för att balansera ekonomin, i de anvisningar om bokslut som medföljt kyrkostyrelsens cirkulär 17/2003. Om församlingen har fonder med tillräcklig täckning bland aktiva i balansräkningen, kan kyrkofullmäktige i samband med bokslutet upplösa en fond under *Ökning eller minskning av fonder* i resultaträkningen. På så sätt uppstår (sannolikt) ett överskott för räkenskapsperioden, vilket minskar underskottet från tidigare räkenskapsperioder/det underskott som uppstår för räkenskapsperioden.

4. Fördelning av kostnader vid upprättande av budget och ekonomiplan

Vid upprättandet av budgetförslaget för år 2004 samt verksamhets- och ekonomiplanen för åren 2005–2006 skall församlingarna beakta anvisningarna om fördelning av kostnader i cirkulär nr 44/2002. Kostnadsfördelningen inleds med att de uppgiftsområden som församlingen har i bruk justeras i enlighet med bilaga 1 till anvisningen om fördelning av kostnader. Om församlingen saknar verksamhet inom något visst uppgiftsområde (t.ex. Specialungdomsarbete), öppnas inget konto för detta. Församlingen har rätt att dela in uppgiftsområdena enligt Kyrkostyrelsens anvisningar i undergrupper efter församlingens eget informationsbehov.

Följande uppgift går ut på att dela upp lönerna på uppgiftsområdena enligt faktisk, utförd arbetstid eller beräknad användning av arbetstid. Om en kyrkoherde beräknar att en dag av hans eller hennes normala arbetsvecka går åt till att sköta gudstjänstlivet, en dag till att utföra administrativa uppgifter, en dag till jordfästningar och två dagar

till vuxenarbete, fördelas löneutgifterna för kyrkoherden i löneprogrammet enligt följande:

- 20 % på kyrkoherdeämbetet och övrig allmän förvaltning
- 20 % på gudstjänstlivet
- 20 % på jordfästningar
- 40 % på vuxenarbete

Den tredje och mest arbetsdryga uppgiften består i att fördela fastighetsutgifterna mellan användarna. Först utreds de faktiska driftsutgifterna för respektive fastighet. Till dessa adderas enligt orsaksprincipen de utgifter, avskrivningar och interna räntor som orsakas av förvaltningen av fastighetsväsendet samt fastighetens andel av utgifterna för den allmänna förvaltningen. Bruttoutgifterna fördelas mellan användarna enligt användningsgraden/orsaksprincipen. De nettoutgifter som hänför sig till uppgiftsområdet fördelas i budgetförslaget på användarna som interna hyresutgifter och under fastigheterna (huvudtitel 5) som interna hyresinkomster. Fastighetsutgifterna budgeteras således liksom tidigare under huvudtitel 5 (= driftsutgifter för fastighetsväsendet). Efter att de uppskattade nettoutgifterna för varje fastighet har beräknats fördelas dessa nettoutgifter i budgetförslaget på användarna (=huvudtitlarna 1–4) som interna hyresutgifter och (under huvudtitel 5) som interna hyresinkomster.

Som bilaga följer ett exempel på sammanställning och kontering av kyrkans fastighetsutgifter samt fördelning av dessa mellan användarna.

Den allmänna förvaltningens överföringsutgifter och -inkomster behöver inte budgeteras i enlighet med anvisningarna om upprättande av budget (cirkulär 20/2002). Församlingarna kan dock, om de så önskar, som intern information räkna ut hur den allmänna förvaltningens utgifter fördelas mellan de behövande. Överföringsutgifterna och -inkomsterna utgör aldrig bindande poster. Det är inte heller befogat att ange interna hyresutgifter och -inkomster som bindande poster i budgeten, åtminstone inte i detta skede av utvecklingsprocessen.

5. Anmälan av skatteprocent

Skatteförvaltningen sänder i oktober via Kyrkostyrelsen församlingarna en blankett för anmälan av skatteprocenten för år 2004. Anmälan skall enligt lagen om beskattningsförfarande vara skattemyndigheterna tillhanda senast 17.11. Eftersom 17.11 i år infaller på en måndag, skall kyrkofullmäktige i varje ekonomisk församlingsenhet fatta beslut om kyrkoskatteprocenten för nästa år senast 14.11.2003.

För närmare information om upprättande av budgeten för 2004 samt verksamhets- och ekonomiplanen för 2005–2006 ber vi er vänligen kontakta kyrkostyrelsens ekonomiplaneringschef på e-postadressen maiija-liisa.hietakangas@evl.fi.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Maija-Liisa Hietakangas

ISSN 0781-9501

Tryckeri: Kyrkostyrelsens kopieringsenhet

Exempel på sammanställning och kontering av kyrkans fastighetsutgifter samt fördelning av dessa mellan användarna

	Euro	Konto	Uppgifts- område	Motkonto och uppgiftsområde
1. Kyrkans fastighetsutgifter totalt:				
1.1. Uppvärmning, el, vatten, försäkringar osv.	50 000	4700 osv.	502	penningkonto
1.2. Kyrkans andel av löneutgifterna för kyrkvaktmästare, städpersonal och fastighetsskötare	20 000	4010 osv.	502	penningkonto
1.3. Underhållskostnader	8 000	4350 osv.	502	penningkonto
1.4. Kyrkans andel av fastighetsväsendets förvaltningsutgifter	5 000	7 103	502	7003/501
1.5. Avskrivningar (anskaffningspris 5 mn euro, linjär avskrivning på 60 år)	83 333	6 460	502	1080
1.6. Interna räntor (ovan nämnda kyrka är byggd för 5 år sedan, dvs. balansvärdet skulle nu vara 4 583 335 euro) 2,3 % av detta =	105 417	6 160	502	6090/601
1.7. Kyrkans andel av utgifterna för allmän förvaltning	3 000	7 100	502	7000/101-110
Ovanstående utgifter sammanlagt	274 750			
2. Antal gånger kyrkan använts under året	Antal			
2.1. gudstjänster	70			
2.2. jordfästningar	50			
2.3. dop och vigslar	150			
2.4. konserter o.d. musikevenemang	20			
Total användning under året	290			
3. Interna hyresutgifter och -inkomster per uppgiftsområde:				
	Euro	Konto	Uppgifts- område	Motkonto och uppgiftsområde
3.1. Gudstjänstliv	66 319	4591	201	3941/502
3.2. Fastigheter på begravningsplatsen	47 371	4592	403	3942/502
3.3. Övriga kyrkliga förrättningar	142 112	4591	203	3941/502
3.4. Musik	18 948	4591	220	3941/502
Ovanstående sammanlagt	274 750			

* Fastighetsutgifter och -inkomster budgeteras under huvudtitel 5 såsom hittills.

* Motkontot för interna hyresutgifter är interna hyresinkomster.

* I samband med avskrivningskonto används som uppgiftsområde t.ex. i fråga om kyrkan 502, ekonomiförvaltningens anläggningstillgångar 103, en maskin på begravningsplatsen 403 osv. Som motkonto används balanskontot.

* Motkontot för interna ränteutgifter är interna ränteinkomster i finansieringsdelen.

* Motkontot för överföringsutgifter är överföringsinkomster.

* I ovannämnda exempel är uppgiftsområde 501= fastighetsväsendets förvaltning, 502= kyrkor och kapell, 101-110 = utgifter för allmän förvaltning, 403= fastigheter på begravningsplats, 220=musik, 601=finansieringsdel